

SLOVENSKI NAROD.

Shaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Národní Tiskarna“ telefon št. 85.

Kranjski klerikalizem na Spodnjem Štajerskem.

Ustanovni shod katoliškega političnega društva v Slovenski Bistrici je pojav, katerega ni podcenjevati. Shod sam na sebi sicer nima posebnega pomena ali udeležba kranjskega klerikalnega poslanca Vencajza in izvajanja mariborskega prefekta Korošca sta jasno pokazala, v kako smer se hoče potisniti slovenska politika na Sp. Štajerskem.

Bilo je že davno očitno, da se mariborski duhovniki krogi pripravljajo na to, da sami prevzamejo direktno vodstvo štajerskih Slovencev in da postavijo slovensko politiko na novo podlago. Zlasti je bilo to opazovati od tedaj, ko je prefekt Korošec nastopil v javnosti. Njemu so nalašč dali tako službo, da se zamore neovirano posvetiti politični agitaciji in kakor kaže njegov nastop na shodu v Slov. Bistrici, je mož svoje priprave dovršil, in poskusijo mariborski gospodje to izvršiti, kar so tako skrbno zasnovali. Prilika za to bodo letošnje volitve v štajerski deželni zbor.

Pojavi na shodu v Slovenski Bistrici svedočijo, da hoče mariborska duhovščina kranjski klerikalizem presaditi na Spodnje Štajersko. Kot apostol tega klerikalizma je prišel oznanjati svoj ožlindrani politični in gospodarski program Ivan P. Vencajz, in jedino tako si je mogoče razlagati izvajanja prefekta Korošca.

Slovenska politika na Štajerskem je imela sicer tudi doslej klerikalni značaj in ni nikdar in nikjer prestopila mej, ki jih je določila duhovščina, nego se zaradi ljube „sloge“ vedno podrejevala klerikalnemu diktatu, toda v bistvu je bila vendar narodna in merila na zagotovitev slovenske narodnosti, na pridobitev vsega tega, kar je slovenskemu prebivalstvu potrebno za narodni obstanek,

za življenje in napredovanje na narodni podlagi. Posledica tega je bila, da se vodstvo štajerskih Slovencev, hoteč ohraniti to smer politike in v ta namen potrebno slogu, ni nikdar postavilo določno in jasno ne na stran napredne stranke na Kranjskem, ne na stran klerikalne stranke.

Ta politika pa se je mogla ohraniti samo, dokler je bilo vodstvo — to so državni in deželni poslanci — med seboj jedini. V tistem trenutku, ko se je ta jedinstvo razbila, je bilo gotovo, da bruhne tudi na Štajerskem najčrnejši klerikalizem na dan.

To se je tudi točno zgodilo v tistem trenutku, ko sta se nemški vitez Berks in s pomočjo najhujšega duhovniškega terorizma izvoljeni kandidat mariborskih rdečkarjev, Žičkar, ločila od svojih štajerskih tovarišev in vstopila v Šteteršičev klub. Takrat se je kaj pokazalo, da hoče mariborska duhovščina slovenstvo na Štajerskem popolnoma potisniti na stališče kranjskega klerikalizma.

Pojavi na shodu v Slov. Bistrici so samo logična posledica tega, kar se je prej zgodilo, samo da se je tu jasno in brez ovinkov razodelo, kaj hoče doseči. Korošec je raztrgal vodstvo štajerskih Slovencev in razmesaril poslance ter napovedal, da ustanovi duhovščina na razvalinah sedanje slovenske stranke in prej kot ne brez tistih mož, ki ne čajo biti ne liberalni ne klerikalni, novo strogo klerikalno stranko, ki pa bo svoj pravi značaj prikrivala s kmetiskim plaščem, stranko, ki bo stala popolnoma na podlagi kranjskega klerikalstva, kar priča udeležba poslanca Vencajza.

Nastop Vencajzev in Korošcev je tako izzivanje tistih štajerskih rodoljubov posvetnega stanu, ki so doslej v znamenju „sloge“ vodili na Štajerskem silno težavni boj za zmago slovenskih narodnih idealov,

da si hujšega izzivanja že ni mogoče mišliti. Upamo, da jim bo ta napovedana vojna vendar že oči odprla. Tu so lahko spoznali, da jih štajerski klerikalci ravno tako sovražijo kot liberalce kakor nas. Če potrpe to provokacijo, potem se jim zna zgoditi, da izgube sami zaslonbo, ki jo imajo mej ljudstvom in da jih ljudstvo ne bo več smatralo za resne.

Kar se godi na Štajerskem, to ni nastalo nakrat, to se je dolgo časa skrbno pripravljalo. Kar nakrat se kranjski klerikalizem ni dal presaditi na Štajersko, sedaj pa so priprave že toliko dozorele, da so vrgli klerikalci krinko od sebe in očitno razvili novo zastavo. Blagoslov iz Ljubljane jim je prinesel Ivan P. Vencajz in zdaj smemo bititi prepričani, da pride kmalu do ločitve duhov, kajti resnično naroden mož na noben način ne more slediti zastavi klerikalizma.

V Ljubljani, 14. junija.

Cesar v Pragi.

Pražki župan dr. Srb je ogovoril cesarja pri prihodu v Prago takole: Neizmerna radost je prešinila Češko, ko se je raznesla vest, da pride cesar v Prago. Vaše Velikanstvo boče videlo napredke v Pragi in očetovsko spoznalo potrebe, katere izvršitev pričakuje Praga zaupno od Vašega Velikanstva. Nato je dejal v nemškem jeziku, da se čuti opravičenega, da sme pozdraviti cesarja imenom vsega prebivalstva. Končal je svoj pozdrav češko s „Slava“-klicem na cesarja in kralja. Cesar je na to odgovoril češko: Živa želja, da biva po daljšem času zopet sredi zvestih prebivalcev te dežele, me je pripeljala v Mojo ljubljeno kraljestvo češko, in v Moje kraljevsko glavno mesto. Z živim zanimanjem se prepričam o velikih napredkih in o prosvetanju, katerega je dosegla krasna Praga spričo marljivega truda vseh prebivalcev v zadnjem desetletju. Za velike in važne naloge, ki jih mora še rešiti Vaša občina, se bom

vedno zanimal ter jim je zajamčena moja deželnoknežja skrb. Nemško nadaljuje, je dejal cesar: Za prirčne besede pozdrava in za zagotovila ljubezni in vdanosti Vas zagotavljam moje trajne milosti. Prepričan sem, da je Moji osebi zvesto udano prebivalstvo kraljevskega glavnega mesta in vse dežele. Naj bi bilo to staro, čestitljivo mesto, vedno mogočno napreduje na poti gospodarskega in kulturnega razvoja, vsem prebivalcem varno zavetje mirnega skupnega življenja in uspešnega razvijanja! — Dr. Rieger se je izrazil glede uspeha cesarjevega poseta, da je cesarjev poset le prijazen pozdrav, ki vzbuja nado, toda nič več. Brez pragmatične sprave obeh narodov ne doseže poset cesarja nobenega uspeha. Vsi češki listi skoraj so izšli v slavnostnih izdajah in vsi enako toplo pozdravljajo prihod cesarja, izražajo nado, da se ljuti narodni boji na Češkem poslej poležejo in da se vendar enkrat doseže narodna sprava. Nemci se delajo strašno razžaljene, ker je bil pri pozdravu župan v češki narodni obleki, v čamari in v nizkem pokrivalu. Zlasti pa se jezé Nemci zategadelj, ker se je drznil Srb v svojem izsiljenem nemškem nagovoru reči, da je kot govornik zastopnik obeh narodnostij v „matuški Pragi“. Najprej so Nemci zahtevali, da mora župan govoriti tudi nemški ter so to s pomočjo pritiska ministrov tudi dosegli; sedaj pa jim zopet ni všeč, da je naglašal Srb nemški, da govori tudi v imenu Nemcev! Zares, Nemci Slovan nikdar ne vstreže!

Srbija in Črnagora.

S Cetinja poročajo dunajski „Information“, da so vse govorice o kakih novih aspiracijah črnogorske knežje družine docela izmišljene. Trditve, da misli ali princ Mirko ali princ Danilo na srbski prestol, so izvirne iz trte ter so brez vse podlage. Po smrti Milana so se razmere med bratskima državama bistveno izboljšale. Danes je dokazano, da so bile vse

LISTEK.

Oče.

Sličica. Spisal Janko K.

Hišica Pogorelčevega Janeza stoji na samini tik pota, ki vodi preko obširne, z leščevjem porastle planjave tje do prve vasice, sloneče ob gorskem vznožju. Uboštvo sicer ne zija iz njenih razpok, pa tudi posebne imovitosti ni videti; no, s pridno roko se že pridela toliko, da imata z ženo Nežo dovolj, otroci pa so itak vsi preskrbljeni. Tam pri sv. Martinu je šest malih gomil: vse so Pogorelčeve. . .

Redki, mrežasti oblaki so se podili po zvezdnatem nebu. Lahek veter je zavel od bližnjega potoka, stresel tožnim vrbam sive glave ter odplul dalje preko loze v gozd in od tamkaj, kdo ve kam. V košatem grmiču se je zbudil nežni slavec ter prišel svoj čarni spev. Milo, tožeče doneli so njegovi glasovi v mirno noč, dokler ga ni zalotil spanec ter mu prekinil vir njegovih melodij. Bila je mehka, prijetna pomladna noč. . .

Trideset korakov za samotno hišico je nekdo rahlo zajecal.

Skrbni čuvaj Pogorelčevega imetja, za hlevom priklenjeni Murče, je dvignil glavo, trenutek pazljivo poslušal in se zagugal v nočno temo.

„Neža, kaj neki mora biti, da se Murče tako ljute zaganja in trga?“

„Tako divji res ni bil še nikdar.“

„Dobro bi bilo pogledati.“

„Le poglej, le, kaj mu je.“

Izza bližnjih hribov so bili pripluli gosti oblaki. Bilo je temno, da se je razločevalo komaj na pet korakov in še to samo po obrisih. Janez je miril čuvaja, toda zaman. Stopil je nazaj v vežo; groza ga je bilo.

„Neža, vstani, vstani, pa nažgi svetilko; nekaj se je moralo zgoditi, psa ne morem potolažiti.“

Odpela sta psa, ki je švignil kakor strela pod bližnji hrast ter obstal pred črno sključeno podobo. Varno jo je povohal, dvignil glavo, umaknil se nekoliko ter glasno zatulil: „Posveti bliže, tukaj je nekdo.“

„Blažev Gregor je.“

„No, vstani, kaj boš vso noč tukaj slonel in spal?“

Nič odgovora. . .

„Sveta Devica — kri — kri!“

Tam izpod Gregorja pa je solzila topla, sveža srčna kri ter napajala suho, rdečkasto ilovico. Bil je še gorak, toda dihal ni več; življenje mu je bilo že ušlo.

Janez je zdiral Blažu povedati, da je njegov Gregor zaklan, Neža pa je postavila svetilko pred mrtvega, zaprla se v sobo ter začela prebirati jagode na molku. Edini Murče je ostal za stražo. Na zadnji nogi opt planil je pri najmanjšem šumu po koncu, naježil hrbet, zalajal, pomiril se ter iznova sedel poleg mrliča.

„Blaž, Blaž, kaj ne slišiš? Pol ure té že kličem. Vstani, tvoj Gregor sedi pod mojim hrastom, umorjen je, ubit, mrtev!“

Čez dolgo, ko so se začela odpirati okna sosednjih hiš, prikaže se tudi suha Blaževa glava med oknom:

„Kaj letaš in lajaš okrog moje hiše, da ne morem spati; kdo te je najel?“

„Blaž, ali nimaš nič, prav nič srca? Sin ti je ubit, pa se še ne zmeniš zato?“

„I, kaj ubit, kdo pravi, da je ubit? Nalezal se ga je, nalezal, pa ne more naprej. In če je res kaj staknil, kaj mu morem pomagati.“

Po dolgem pregovarjanju se je udal

„Kaj si res mrtev, Gregor? Res, bled si in mrzel. Pa še kri, strjena kri se te drži. Vidiš, noč ima svojo moč. Kolikrat sem ti pravil, pusti tisto punč; seveda vse moje besede so bile bob v steno — zdaj pa imaš! . . .“

Ko je stari Blaž ponovil parkrat vse dobre nauke, sedel je v mehko travo in kmalu sladko zaspal poleg mrtvega sina!

„Čudno, nič srca ne more imeti ta Blaž, da zaspi kakor tnal poleg v krvi se topečega sina. Gregor je bil vendar dober sin, staremu je pomagal, kolikor se je dalo; zdaj pa je nima solzice zanj, še dobre, očetovske besede mu ne privoščijo.“ Sosedje so uganili še marsikatero na Blažev račun in naposled so se razšli, da sta ostala pri mrliču samo oče in pa Murče; le s tem

razločkom, da je Blaž trdno spal poleg pojemajoče večne luči, Murče pa ne! —

Drugi dan je dospela komisija na mesto zločina. Vse okoliščine in podrobnosti so se premotile in pretehtale, potem pa so truplo prenesli v mrtvašnico k sv. Martinu in zdravnika sta pričela svoj posel. Dognalo se je, da je s črevljarskim nožem „krivcem“ zaboden ravno v srce.

Stari Blaž je na oboju sloneč brezbržno zrl vse te svetle nožice, žagice, škarje in druge take priprave. Leno je spuščal goste oblake dima iz svoje kratke pipice, prav tako kakor bi gledal najnavadnejši prizor. Zgane se še-le, ko zapazi, da namerava zdravnik prerezati mrtvemu sinu suknjo po sredi hrbta. Za korak stopi naprej in nevoljno pripomni:

„I, nikar ne režite suknjiča, cel in dober je še!“

Ker se nihče ni zmenil za njegovo opazko, ujezil se je zaškrpal z zobmi, pljunil dvakrat zapored v kot ter molče gledal dalje, kako mu mesarijo sina, ki ga je rad imel! —

Trikrat je Gregorju zvonilo, kakor zvonijo samo zvonovi pri sv. Martinu, v četrtek so ga pa pokopali.

Ko so odmolili za rajnega in za duše v vicah nekaj običajnih očenašev, ozrl se je stari Blaž po vremenu, stresel glavo ter pripomnil važno Pogorelčevemu Janezu:

„Veš kaj, suknjiča pa je bilo res škoda, še danes mi je žal zanj!“ . . .

vesti o intrigah Črnogore proti Srbiji izmišljene. Rusija ne bo podpirala črnogorske dinastije proti srbski, nego želi obema enak razvoj in enako moč.

Angleži nagaajo.

Poročilo, da Angleži Pekina nočejo zapustiti, je zbudilo v ruskem časopisu najneugodnejši vtisk. „Novoe Vremja“ pozivlja vevlasti, naj pozovejo Anglijo, da takoj ostavi Pekin. „Nam se zdi“ — piše omenjeni ruski časopis — „da je vprašanje odhoda vseh tujih vojak — izimši garnizije, ki ostanejo tudi v mirnem času — tako važno, da vevlasti ne morejo dovoliti separatne rešitve tega vprašanja od kake posamezne vlasti, zlasti ne zategadelj, ker je grof Waldersee kot poveljnik vseh zaveznih vojak kitajski vladi obljubil, da armade hkratu zapusté Pekin. Anglija je torej dolžna, ukloniti se zahtevi vseh vlastij ter zapustiti Pekin v najkrajši dobi. Ako stavijo vevlasti Angliji tako zahtevo, delajo le v interesu splošnega miru, torej tudi v interesu Velike Britanije.“ „Svét“ pa piše, da zbujajo postopanje Anglije splošno nezaupnost. Anglija bi pač rada sedaj, ko odidejo druge armade, igrala na Kitajskem kako ulogo, katere doslej ni mogla. Ali bati se jni ničesar; Rusija in Nemčija že poskrbita, da ne doseže Anglija po sklenjenem računu nikakega novega dobička.

Vojna v Južni Afriki.

Mir je zopet na dnevnem redu. Angleški listi pišejo o novih pogajanjih, o bodočem koncu vojne, a natančnih podatkov o teku dogodkov ter o pripravih za mirovni sklep ni najti nikjer. In vendar poročajo sicer londonski listi natančno vsako malenkost. Da bi se pa vršila mirovna pogajanja tako tajno in tiho, da ne more priti v javnost noben glas o njih, je neverjetno. V Londonu so te dni med vojaštvo vpričo kralja in kraljice razdelili 3000 spominskih medalj. Odlikovani so bili častniki in vojaki, ki so se vrnili iz Južne Afrike. Slavnosti so se udeležili člani parlamenta, zastopniki tujih držav, med temi maročanska deputacija in mnogi odličnjaki. Med dekoriranci so bili tudi lord Roberts, guverner Milner, častniki Robertsovega štaba ter tuji vojaški atašeji, ki so bili v angleških bojnih vrstah. Med tem, ko se je vršila v Londonu vojaška parada, pa se je v Afriki nadaljevala vojna. Med vjetimi ženami in otroci Burav vlada grozna beda in lakota. „Magdeb. Ztg.“ poroča, da je umrlo vsled pomanjkanja in lakote v enem dnevu 12 vjetih žensk in otrok. V Berlinu je imela mednarodna burska liga shod, na katerem je govoril burski poveljnik Dewet (sorodnik Kristijana Deweta). „Vojna ni končana,“ je dejal, „in se ne more končati. Brez besede „svoboda“ ne bo miru. Mi Buri ne pričakujemo od Evrope vojaške pomoči. Samo angleškim barbarstvom naj stori konec, ne iz simpatije za nas, nego iz spoštovanja pred civilizacijo in kulturo.“ Shod je odposlal mednarodnemu odboru burske lige v Parizu in angleškemu parlamentu brzojavko, ki izraža željo, naj bi se vojna končala kmalu z mirovnim razsodiščem.

Dopisi.

Iz Kamnika, 13. junija. (Ustanovitve političnega in gospodarskega društva). Izkusnje pri raznih volitvah so nam pokazale, kako živo potrebujemo organizacije. Priznati moramo odkrito, da, kadar smo še pri kaki volitvi zmagali, nas je ta zmaga stala strašanskega truda. Srce je moralo človeka boleti, ko je videl, kako lepo so organizirani nasprotniki, a mi! — mi smo tavalj semtertje ter drug drugega iskali v tem, ko so nasprotniki zdaj od te, zdaj od one strani privlačevali cele črede analfabetov, kateri bi se bili tudi stepili z nami v svetem prepričanju, da varujejo sveto cerkev propada. Gospoda, ali ni žalostno, da se v 20. stoletju še dobi tako ogromno število tako zaslepljenih in po črnicih na napačni pot zapeljanih ljudi? Sedaj pa nastopi vprašanje, katero bo marsikomuneljubo donelo, namreč vprašanje: „Kdo je temu kriv?“ A z odgovorom bode mnogoteri dobil strašansko zausnico. Toda oprostite, gospoda mestna, mi ne moremo drugače, kakor z resnico na dan, ker hinavščina ni naša lastnost. Krivi ste temu gg. meščani!

Gospoda mestna naj poslušaj, če tudi se ji očitajo lastni politični grehi, ker za pokoro je še časa dovolj.

Prva dolžnost vsacega politika je, da dela pri stranki, h kateri pripada, na to, da se ustvari čim širša in čim temeljitejša organizacija; druga dolžnost naša je, da skrbimo, ali bolje rečeno, bi bili morali skrbeti za naobrazbo mladine, tretja dolžnost je, da izobraženi meščani zahajajo mej prosti narod, tam proučujejo njegovo bedo, spoznavajo njegove križe in težave, s kojimi se ima isti boriti vse svoje žive dni, da priprostu ljudstvu svetujejo to in ono, česar priprosti človek iz svoje lastne pameti storiti ne more.

To so torej tri dolžnosti vsacega naobraznega narodnjaka, ako se hoče nazivati tudi naprednjak, in te tri dolžnosti so tako lahko izpeljive, da si to marsikdo misliti ne more. Posebno je to lahko izpeljivo pri nas, kjer narod takorekoč že sam zahteva od nas, naj se potrudimo za njegovo izobrazbo.

Toda gospoda, ali ste kaj storili, da bi se pričelo v tem smislu delovati za blagor in napredek naroda? Ste si li pripravili organizacijo? Ste li poskrbeli za izobrazbo naraščajo, ki bi morala biti nositeljica vaših narodno naprednih idej? Ste li zahajali mej prosti narod, ga poučevali, mu zadostno pomagali, ste morda priprosti narod vedrili in mu možgane čistili? Ste li pripravili priprosto ljudstvo do tega, da bi znalo samostojno misliti? Gospoda, roko na srce, in rečite odkrito: „Ne!“ — Govorili ste resnico! Poglejte pa sedaj samo malo, v kakih pozicijah stojite, kadar se streljate z glasovi, kadar se v vašem sicer hvalevrednem boju gre za to, da sovražnika potolčete. Če bi malo bolj natanko pogledali, kako je vojno krilo kamniškega političnega okraja, videli bi, kako vas sovražnik prevladuje, in mislimo, da bi marsikateri pri tem pogledu vrgel puško v koruzo.

Zakaj pa vas sovražnik prevladuje in obkoljuje? Ker si niste ustvarili organizacije, ker je vsak zase trmast vojskovodja, ker si niste že pred 10. leti ustanovili „političnega in gospodarskega društva“! In gospoda, se li morete nadejati, da se vam pridruži več sobojevnikov? Ne! Sovražnik je bil bolj premeten kot vi! Ta je razprostrl svoje peruti in kakor koklja svoja piščeta, zbral in zbobnal vso mladino, dobro vedoč, da je ta za bodočnost velikanskega pomena; in ta sovražnik bode oropal naši mladini pamet, potem pa vam ne pomaga „nobena žavba“ nič. Pri nas se vsled smrtne kose vrste lahko zmanjšajo, a tam se jim tega ni potreba bati, ker priporili so si mladino ter jo odlikovali s „medaljami“ na višnjih „pankeljcih“. Tu se zopet vidi, da bo to, kar ste zakrivali „nekaj“ — sedaj moralo popraviti „politično in gospodarsko društvo“ „Zora“.

Gospoda, vaša vest vam mora tudi očitati, da niste hodili mej priprosti narod, da bi ga poučevali in mu našo slovensko politiko kazali v pravi luči.

Samo v gostilni mej svojci, mej so mišljeniki se jezite na „bando“, katera ima vsakovrstnih sredstev, da jih vporablja proti naši stranki — priprostu ljudstvu pa ne daste prilike, da bi spoznavalo naše sicer prave in zdrave ideje — to nam ne prinese zmage nad sovražnikom. Delati se navadno prične šele, kadar voda v grlo teče, a takrat se vam je že boriti z življenjem in smrtjo. Zakaj bi si že preje ne utrdili svojih pozicij za slučaj odločilne bitke. Priprosti narod še ne ve, kakove so naše ideje, to ljudstvo še ne ve, za kako dobro stvar se mi borimo, to ljudstvo, ki misli, da se mi bojujemo proti veri, in ono za vero, je po zagrizenih klerikalcih in mladih kaplančkih tako zaslepljeno, da bomo imeli dela v preobilici, predno nas bode ljudstvo moglo spoznavati v pravi luči. Poglejte tedaj, kaj je zakrivila brezbriznost. Poglejte, v kakem položaju je politika v našem kamniškem okraju! Toda kar ste zakrivali s svojo brezbriznostjo, še lahko popravite. V življenje smo namreč poklicali „politično in gospodarsko društvo“ „Zora“, kojega namen in cilj je: 1. Skrbeti za dobro in obširno ter močno organizacijo za naš politični okraj; 2. za naobrazbo mladine in priprostega ljudstva sploh; 3. za izboljšanje gnutnega stanja našega ljudstva. Hoditi bode tedaj treba mej narod, mej priprosto ljudstvo, mu pomagati v bedi, ga

poučevati, ter sploh oteti ga iz krempjev njegovih izsesovalcev, od tistih svetopisemskih ptičic, ki ne sejejo in ne žanjejo, a jih menda vendar nebeški oče preživi. (Ker jim naš kmetič pridno donaja „futražo“ v njihova gnezda).

Da bode politično društvo za naš kamniški okraj marsikaj dobrega storilo, o tem ste lahko prepričani. „Zora“ je napočila, čas je, da se zbudite, ter greste na „narodno polje“ in delujete z vso vmeno za prospeh in blagor naroda. Dolžnost vas kliče, da se oklenete novega političnega in gospodarskega društva. Pomnite, meščani, da se ugodni čas ne sme nikdar zamuditi. ako boste zamujali čas, bode kmalu prepozno. Nasprotnik ne spi, ampak pridno deluje. — Za bodoče občinske volitve že sedaj pobirajo „Marijini otroci“ pooblastila, v tem, ko se gospodje meščani ne ganejo niti na eno niti na drugo stran. Z zvijačami se vas hoče vjeti v zanjke za vselej, iz katerih se ne boste mogli več rešiti, kajti izginiti boste v „farški bisagi“ vi in vaše imetje; slobodi pa bode odklenkalo za vedno. Zato pa se zberimo pod zastavo naše „Zore“ v svetem prepričanju, da delamo za narod slovenski. Danes se vidi, kako se naši mali obrtniki ogibajo boja, koji jim utegne vzeti še tisto trohico s krvavimi žulji in potnim obrazom prisluženega črnega kruha, ker se meščanstvo ne gane, da bi zajezilo prodiranje klerikalizma, in tako se zgodi šestokrat, da naši obrtniki, ki so sicer naprednega mišljenja, morajo voliti proti svojemu prepričanju — proti nam. Vse to mora popraviti novo politično in gospodarsko društvo „Zora“. Ako pa boste, meščani, tudi v bodočnosti tako sladko spali, kakor v preteklosti, potem vam bode v kratkem zapel politični mrtvaški zvon, in kdo bo temu kriv? Vi sami! — Tedaj na delo, dokler je še čas in prepričani bodite, da bomo v skupnem delu potolkli sovražnika tako, da se ne bode nikdar več upal stegniti svoje črne roke proti nam. Dovolj imate razumnikov, vrlih mož v svojih vrstah, kateri bodo lahko intenzivno delali pod našo narodno napredno zastavo.

Meščani, ne dopuščajte več, da bi nasprotnik z vso lahkoto „farbal“ naše ljudstvo, katero bi pod njegovo zastavo ne delalo samó samo proti sebi, marveč tudi proti vam in vašim poštenim idejam.

Z geslom in bojnim klicem „Naprej, preko sovražnih mej“ — se oklenimo naše „Zore“, katera naj ljudstvu prinese „več luči in slobodnega mišljenja“ — in videli boste, kako nam bo združenim lahko bojevati se proti klerikalnemu sovragu, kateri mora podleči v našem boju za pravico in resnico. — Povejte priprostu narodu, da se mi ne borimo proti veri in katoliški cerkvi, marveč proti osebam, ki ne „góljo“ samo nas, ampak sta jim tudi vera in cerkev le „molzna krava“. Naprej tedaj, do zmage nad sovragom za pravico in blagor našega naroda! Kremen.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. junija.

— „Slovenski Narod“ pred sodiščem. Danes se je vršila obravnava o tožbi odvetniškega koncipijenta dr. Brejca proti našemu listu. Dr. Brejc se čuti žaljenega, ker se mu je v „Slovenskem Narodu“ očitalo, da je na Koroškem agitiral za klerikalno stranko, in da je v „Slovenecu“ spisal članek proti koroškemu rodoljubu g. Legatu. To smatra dr. Brejc za žaljenje!!! Obravnava se je preložila v svrhu, da se zaslišijo z obeh strani ponudene priče. Proti našemu listu je bilo v zadnjih mesecih podanih vse polno ovadb. Samo dr. Šusteršič je deloma v lastnem imenu, deloma v imenu svojih klientov podal osem ovadb, a iz vseh podanih ovadb se je izoimila doslej samo jedna sama, in to prav nedolžna tožba, to je dr. Brejčeva. Kar je vložil dr. Šusteršič ovadb, je skoro vse uma knil. Tožil nas je tudi v imenu nečega Sadnika iz Podstane pri Ribnici, velikega klerikalnega agitatorja, kateremu se je v našem listu očitalo tihotapstvo. Obravnava o tej tožbi je bila določena na današnji dan. Mi smo pripravili toliko gradiva za dokaz resnice, da bi bili Sadnika kar zadržali. Ali tega veselja nam dr. Šusteršič ni dopustil, ampak je v zadnji uri tožbo brezpogojno umaknil. Toliko za danes, ker bo še prilika, da izpregovorimo o teh ne-

številnih tožbah, ki so se naperile proti nam, in ki so se doslej vse končale z blamažo klerikalne stranke.

— Kaj pomeni to? Mariborski prefekt Korošec je imel na shodu katoliško-političnega društva za slovenjebistriški okraj govor, v katerem je ostro napadel slovenske državne in deželne poslance štajerske. To je bil še najinteresantnejši odstavek njegovega govora. „Slovenec“ je ta nasok na štajerske slovenske poslance priobčil, „Slovenski Gospodar“, ki ga urejuje Korošec sam, ga je pa zamolčal. V svojem lastnem listu je Korošec popolnoma prikril, in utajil, kar je sam govoril v Slov. Bistrici, in kar je sam pisal „Slovenecu“. To je zelo sumljivo in obuja razna domnevanja.

— Kranjska odvetniška zbornica bo imela jutri popoldne ob 3 uri svoj redni občni zbor v pisarni predsednikov. Na dnevnem redu so letna poročila, dopolnilne volitve in predlog zastran novega tarifa.

— Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani ima v ponedeljek, dne 17. t. m. ob 2. uri popoldne v magistratni dvorani javno sejo. Dnevni red objavimo jutri.

— Izlet „Pravnika“. Poročali smo že, da priredi „Pravnik“ v nedeljo, 16. t. m. svoj izlet čez Opčine na Prosek. Društvenega izleta ni bilo že tri leta, in ker bo vladala na izletu le prijateljska sloga, vabi odbor pravnike in njih prijatelje, kakor tudi dame — posebnih vabil se ne izdaje — k mnogobrojni udeležbi, da bo kranjska dežela častno zastopana pri kolegialnem sestanku s tržaškimi in primorskimi pravniki, ki ga nudi nedeljski društveni izlet.

— Dramatična šola slovenskega gledališča se odpravi v kratkem. Oni, ki želé vstopiti v to brezplačno šolo ter se resno pripravljati za gledališko karijero, naj se oglašajo v gledališki pisarni med 6. in 7. uro popoldne. Učenci in učenke, ki imajo sposobnost in veselje za igralski poklic ter bi mogli igrati že v bodoči sezoni manjše vloge, dobe primerno plačo ter se bode poskrbelo, da se dovoljno izobrazijo.

— Moški in ženski zbor slovenskega gledališča se za bodočo gledališko sezono 1901/1902 popolnita in preosnujeta. Odbor dramatičnega društva vabi vse one gospodične in gospode, ki žele vstopiti v operni in operetni zbor, naj se oglasijo pri gledališkem tajniku, gosp. Fr. Govekarju ustmeno ali pismeno. Plača se določi po dogovoru.

— Darila za 1. letošnjo dirko kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“ so razpostavljena v izložbi g. Fr. Čudna, trgovca na Mestnem trgu v Ljubljani. Dotičnikom, ki so iz prijaznosti in naklonjenosti naše plakate prav vidno v svojih lokalnih razobesili, bodi izrečena iskrena zahvala. — Po dirki bo koncert v „Narodnem domu“. One gg. funkcionarje, ki so pri zadnji lanski dirki razne posle opravljali, opozarjamo tem potom, da nismo ničesar spremenili ter jih uljudno prosimo, da blagovole v isti funkciji še pri sedanjih dirki sodelovati. V svrhu natančnejšega dogovora prosimo, da se dotičniki potrudijo jutri zvečer na dirkališče. Slavno občinstvo opozarjamo, da je pohod na dirkališče od jutri popoldne naprej vsem, razun onim, ki imajo pravice do „Lawn Tennis“-prostorov, zabranjen.

— Družbinski večer uradniškega društva. Izmed udeležnikov tega sicer lepo uspelega večera so nam došle pritožbe, da se je v čudnem prizoru pred sodiščem, kateri se je predstavljaj, nahajal tudi odstavek, ki je žalil „ut Slovanov in zlasti Čeha. Poslanih nam rekriminacij ne mislimo priobčiti, želeli pa je, da bi se v prihodnje kaj takega več ne pripetilo.

— Iz radovljiškega okraja se nam piše: Pred kratkim je, kakor se nam pripoveduje, v tukajšnjem okraju beračil zopet neki menih. Bil je, kakor se je ljudem predstavljaj, neki brat frančiškanov iz Kamnika. Ali so res frančiškani v Kamniku toliko revni, da pošiljajo berače celo izven svojega okraja? Kdo jim je pač dal v to privoljenja? Vsaka občina ima kolikor toliko res revnih in potrebnih soobčanov, kateri je pa ne nadlegujejo tako, kakor neke gotove vrste ljudje, o katerih pa mora pač vsak zdrav razum razsoditi, da bi se vsaj v današnjem času že lahko sami preživljali. Slovensko ljudstvo je dobro in radodarno, a vendar je že postalo nejevoljno,

ker se pojavljajo vedno novi berači, kakor gobe po dežju. Zakaj pač škof ne sezida raje kake ubožnice za celo Kranjsko, da bi pobiral v njo berače, ter jih preživljal? To bi bilo pač boljše delo usmiljenja, kakor pa zapričeti zavod v Št. Vidu, za kateri se iz ljudstva stiska denar.

— Župnik in nadučitelj. Celovski list je priobčil o nekem konfliktu mej župnikom v Vetrinju dr. Amschlom in ondodnem nadučitelju poročilo, v katerem je rekel, da mora vsacega človeka stud obiti, ako vidi, da blagoslovljen gospod na svetem kraju vedoma laže in učitelja obrekuje. Župnik dr. Amschl je radi tega imenovan list tožil, a toženi urednik je doprinesel dokaz resnice, in je bil oproščen.

— Požigalec, ki ima srečo. 37letni mizar Pavel Melavšek iz Št. Petra v Savinski dolini je 17. februarja l. l. pri posestniku Zupancu v Gotovljah prošil za prenočišče. Ker se mu ni ustreglo, je jezno odšel. Kmalu na to je začelo v hlevu pri tej hiši goreti, in je gospodinja videla Melavška, kako je od pogorišča bežal. Melavšek se je izgovarjal, da je bil popolnoma pijan, in da ni nič vedel, kaj se je zgodilo. Mož je imel srečo. Dobil je radi prestopka samo dva meseca zapora.

— Podkupovanje pri volitvah. V Gorici se je vršila te dni kazenska obravnava radi kupovanja glasov pri zadnji dopolnilni volitvi v deželni zbor gorški. Agitatorji obeh kandidatov dr. Waiza in dr. Marchesina so kaj pridno glasove kupovali in jih dobro plačevali. Obsojenih je bilo radi tega 12 oseb. Jeden je dobil 4 meseca zapora, drugi pa so dobili globe od 40 do 200 kron.

— Za dedščino 77.914 K se iščejo dediči. Umrla je namreč v Gorici gospa Marija Höffern pl. Saalfeld rojena Benič iz Dalmacije, ki je zapustila 77.914 K pa nič oporoke. Ker so dediči neznani, je postavljen oskrbnikom notar g. Karol Čibej v Gorici.

— Dopolnilna deželnozborska, oziroma občinska volitev v Trstu. V sredo se je vršila volitev dveh občinskih svetovalcev, oziroma deželnih poslancev iz IV. volilnega razreda. Kandidata demokratične stranke sta propadla in izvoljena sta bila z veliko večino Dominik Antonj in Jakob Cumar, katera je kandidiral neki „neodvisni volilni odbor“, priporočal pa ju je „Piccolo“.

— Slovensko gledališče v Trstu. V bodočem „Narodnem domu“ v Trstu se namerava postaviti tudi primerno gledališče. Kdor ve, kako velik vpliv ima gledališče na občinstvo, zlasti še na obujanje narodne zavednosti in na utrjevanje narodnega prepričanja, tisti bo znal po zasluženju ceniti ta sklep. V Trstu se pa tudi že zdaj pretresa vprašanje, kako si zagotoviti stalne gledališke predstave. Nekateri menijo, naj se sestavi dramatičen klub, v katerega naj bi se sprejemali samo delujoči člani, drugi pa zastopajo stališče, da s tem ni nič zagotovljeno in da treba ustanoviti samostojno dramatično društvo, katero naj bi dobivalo svoje dohodke deloma od radodarnih prispevkov, deloma od dohodkov predstav, katere bi prirejalo društvo na lastni račun. Ta drugi nasvet je jedino izvedljiv. Dokler ne bo v nas posameznih gledaliških podjetnikov, dotlej se stalno gledališče ne da drugače zagotoviti, kakor potom društva.

— Mirozov, ki ga je priredila ljubljanska meščanska godba včeraj zvečer, se je prav dobro obnesel. Godba je marljivo svirala in svirala tudi dobro.

— „Ljubljanska meščanska godba“ priredi v soboto, dne 15. junija na vrtu pri „Zvezdi“ (Ferlino) koncert. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vin. za osebo, otroci prosti. Koncert se vrši ob vsakem vremenu. K obilni udeležbi vabi društveni odbor.

— Dobrunjski požigalec zaprt. Danes dopoldne so žandarji prignali v zapor na Žabjek 11letnega Franceta Pintarja iz Dobrunj, o katerem smo že včeraj poročali, da je pravi požigalec. Deček je dosedaj že priznal, da je na dveh krajih podžgal. Franc Pintar se je neki sam ponujal ljudem, da bode stražil poslopja in pazil na to, da ne bo nihče podžgal, in ljudje so ga res postavili za varuha svojih hiš, če so šli po opravkih. Vsakokrat pa je potem zažgal in tekel ljudi klicati, da so prišli gasiti. Tudi je vedel povedati o postopacu, ki je prišel mimo in najbrže zažgal in stekel potem v hrib. Ljudje

so to verjeli, in nihče ni mislil, da podžiga deček. Tako se je jedenkrat sam ponudil za varuha, ko so šli ljudje zajtrkovat v hišo, komaj pa so bili vsi ljudje v hiši, je Franc Pintar že začel upiti, da gori. Podžgal je sam. Drugokrat je nekemu 15letnemu fantu rekel, ko sta šla mimo nekega hleva, kjer je bilo mnogo slame, „tukaj bi se tudi močno zasvetilo, če bi kdo zažgal“. Čez kake pol ure potem je hlev gorel. Oče in mati Frana Pintarja sta v Dobrunjah, in je oče delavec v Vevčah, nista pa pri ljudeh nikakor priljubljena, in se o očetu marsikaj govori, kar bo sedaj prišlo na dan. Aretovani sin France je malopriden deček.

— Porotne obravnave. Včeraj bili sta pri tukajšnjem porotnem sodišču dve obravnavi. Pri prvi obravnavi bil je 21 let stari samski hlapec Anton Kuralt iz Dovjega obtožen hudega uboja. Obdolženec služil je zajedno z Josipom Berčanom pri Janezu J nši na Dovjem ter se je dne 8. maja imel odpeljati k naboru v Škofjokolo. Ker je sumil, da ga tovariš Berčan črni pri gospodarju, sklenil je službo zapustiti ter se nad Berčanom maščevati. Ker je Kuralt vedel, da gre njegov tovariš neko nedeljo vasovat k svoji ljubici v Mojstrano, porabil je to priliko ter je Berčana, ko je prišel v Mojstrano vasovat, sunil tako, da je le-ta padel na most ter ga potem še s kolom po glavi udaril, kar potrdita hlapca Franc Križman in Matevž Zorman, ki sta spremljala obtoženca. Berčan ostal je vsled udarca nezavesten ter je dne 14. maja umrl. Ker so porotniki vprašanje glede krivde soglasno potrdili, bil je Anton Kuralt obsojen na štiri leta težke ječe, poostrene z enim postom mesečno ter trdim ležiščem v temni celici dne 13. maja vsakega kazenskega leta. Pri drugi obravnavi sedel je na zatožni klopi 20. let stari hlapec Matevž Mavsar iz Pleševice, ker je dne 2. junija v prepiru hlapca Janeza Oblaka z gnojnimi vilami sunil v prsa in tako poškodoval, da je isti vsled tega umrl. Mavsar je bil obsojen na tri leta težke ječe, poostrene s trdim ležiščem v temni celici dne 2. junija vsakega kazenskega leta.

— Zaprl so postopača Ignacija Mavca, ker je Karolini Babnarjevi dne 9. t. m. v Rebru štev. 9 strl v kovčeg in ji ukradel 5 kron 40 vin. Tudi neki drugi ženski je strl v kovčeg, ker pa ni notri našel denarja, je pustil tudi vse drugo pri miru. Mavec je znan tat in je iz ljubljanskega mesta izgnan.

— Tatvina. Postopačinja Marija T. je vzela A. Kaplenikovi v Bohoričevih ulicah št. 4 spodnje krilo, bluzo in dežnik. Policija je Marijo T., ki je znana tatica, prijela in dala v zapor.

— Uro-budilnico ukradel je neznan tat delavki Heleni Kuharjevi iz stanovanja v Rožnih ulicah št. 35.

— V „Narodnem domu“, in sicer v areni bo jutri, v soboto zvečer predstava družbe Carmellini. Uprizore se, kakor je posneti z lepakovi, ki so nabiti po vseh vogalih, vsakovrstne spiritistične in druge produkcije. Uradni list je v kazini prirejene predstave te družbe močno pohvalil.

— Mestna posredovalnica za delo in službe v Ljubljani. Telefon štev. 99. Od 8. do 13. junija je dela iskalo 10 moških delavcev in 30 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 12 moškim delavcem in 40 ženskim delavkam; 78 delavcem je bilo nakazanih 55 odprtih služeb in v 40 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 7 moških delavcih in 33 ženskih delavkah. Od 1. januarja do 13. junija je došlo 1317 prošelj za delo in 1185 deloponudeb. 2214 delavcem je bilo nakazanih 1215 odprtih služeb in v 829 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj: 1 kleparski pomočnik, 2 trgovska hlapca, 1 skladiščni hlapec, 1 majar 7 konjskih hlapcev, 2 vajenca za trgovino, 1 natakar, 3 natakarice, 3 kuharice, 9 deklic za vsako delo, 8 deklic k otrokom, 5 kuhinjskih deklic, 5 deklic za kmetaka dela, 2 postrežkinji. Službe iščejo: 1 trgovski pomočnik, 1 pisar, 1 vratar, 1 postiljon, 1 gouvornanta, več trgovskih prodajalk in drugih poslov. Stanovanja: 1 najemnik.

— Pesem cesarice Elizabete vglasbena. Znano je, da je pokojna cesarica Elizabeta tudi pesnikovala. Nekaj pesmi je celo prav lepih. Zapustila je v rokopisu pesem „Ave Maria“, katero je sedaj nad-

vojvodinja Marija Valerija sprejela vglasbeno od prof. Jožefa Kricha. Ta pesem se bode pela bodočo nedeljo v dvorni kapeli.

— Grofica Štefanija Lonyay leži v Badnu že dalje časa bolna. Zdravniki so konstatirali, da ima neko žensko bolezen, ki utegne dolgo trajati. Nadvojvoda Evgen je dal grofici svojo vilo na razpolago.

— Maksim Gorkij. Kakor smo že opetovano poročali, izpustili so velikega ruskega pisatelja radi njegove bolezni iz ječe ter ga prepeljali v mestno bolnico. Gorkij je bolan na pljučih; pred par dnevi je konstatiral konzilij sedmerih zdravnikov v Nižnjem novgorodu, da se bolezen grozno hitro razširja. Gorkij je v vseh svojih spisih socialno revolucionaren, in ker se je bati, da bo uplivala prej ali slej ta literatura tudi na praktično življenje, so pisatelja zaprli. Kako popularen je Gorkij, priča to, da dobiva dan na dan od kmetov nešteto navodov in nasvetov, kako naj zdravi svojo bolezen. 30 letni pisatelj piše sedaj socialno dramo „Državljan“, a bati se je, da mu bolezen ne bo dopustila končati jo.

— Smrt med poroko. Polkovnik Fr. Hein v Brašovu se je te dni hotel oženiti z gđco Zahireczko. Med poročnim obredom pred oltarjem pa se je nakrat zgrudil in umrl. Zadel ga je od razburjenja kap.

— Umorjen duhovnik. Protiklerikalna propaganda v Španiji se širi. V Villanovi pri Saragossi sta se med procesijo na praznik sv. Rešnjega Telesa stepla učitelj in duhovnik. Učitelj je končno duhovnika zabodel trikrat z nožem. V Španiji so pač učitelji največji reveži, dočim je duhovščina bogata, a vendarle ne plačuje nič davka. Zato je sovraštvo proti duhovništvu umevno.

Književnost.

— „Slavjanski Vjek“ prinaša v svoji 21. številki sledeče sestavke: Itogi dubrovničkavo sjezda. D. N. Vergun. — Gunduliču. Dm. Vergun. — Glavnaja pričina nacionalnavo viroždenia avstro vengerskih Slavjan. I. Dragutinovič. — Črezvražajno važnij moment v ruskom školnom delje. A. Pavlid. — K voprosu o obščeslavjanskem studenčeskom sojuze. Golos ruskavo studenta. — Obučenje slavjanskim jazikam putem vzaimnoi perepiski. V. E. Česibin. — Slavjanskaja pasha. Solovjevič. — Serbi v Istri. I. Ivencov. — Literaturnij otdel. a) Vdali ot rodini. G. F. C. — b) U tkača. Finberk. — Listki: Bjedi. — Kako. — Objavljenija.

Telefonska in brzojavna poročila.

Maribor 14. junija. Štajerski slovenski deželni poslanci so sklenili, da tudi letos ne vstopijo v deželni zbor.

Dunaj 14. junija. Naučno ministrstvo je pritrdilo ustanovi komunalne nižje realke v Idriji in odobrilo učni načrt v smislu dotičnih sklepov mestnega odbora, da se prvi razred lahko že letos otvori.

Praga 14. junija. Cesar se je danes udeležil blagoslovljenja novega mosta. Slavnost se je izvršila z velikanskim sijajem. Danes je bil cesarju izročen obsežen memorandum, s katerim se prosi, naj odredi, da bo kak član cesarske hiše stalno prebival v Pragi, in da se predmetja združijo s Prago. Cesar se je glede združenja predmetij s Prago ugodno izrekel, glede prebivanja kacega nadvojvode pa dejal, da bo v primernem trenutku rad v to privolil.

Praga 14. junija. Župan dr. Srb in oba podžupana so odklonili povabilo na dvorni obed, ker je bilo rečeno, da morajo udeležniki priti v fraku. Namestnik je to opravičil s tem, da so se povabila po šabloni natisnila na Dunaju, in da pridejo povabljeni lahko tudi v čamari. Na to pojasnilo so se župan in podžupana udeležili dvornega obeda v čamari.

Bruselj 14. junija. Transvaalsko poslaništvo razglaš uradoma, da se bo vojna v Južni Afriki nadaljevala z vso energijo, dokler Buri ali popolnoma zmagojo ali popolnoma propadejo.

London 14. junija. Potovanju maroške misije v London in v Berlin pripisuje časopisje največjo važnost, češ, da se pripravljajo velevažne odločbe glede Maroka.

Narodno gospodarstvo.

All pomaga streljanje zoper točo?

Pod tem naslovom je razmisljal to vprašanje v zadnjih številkah „Slovenskega Naroda“ g. F. S. Na dotična, povsem objektivna izvajanja, hočem tudi jaz s svojega stališča navesti nekoliko podatkov in opazk, v svrhu, da izvedo zainteresirane o uspehih in neuspehih streljanja zoper točo tudi v naših krajih.

Gospod F. S. je presojal in pojasnil to kočljivo vprašanje največ s teoretičnega, strogo meteorološkega stališča. To je tudi popolnoma prav in marsikdo mu bode prav hvaležen, da je to zanimivo delo tako temeljito in stvarno obelodanil. Želeti bi le bilo, da bi g. F. S. še večkrat svoje spretno pero na enak način ter v ta namen porabil.

Pri tem izvajanju se je g. F. S. največ opiral na teorijo dr. Pernterja, ravnatelja centralnega zavoda za meteorologijo in zemeljski magnetizem na Dunaju. Čeravno se mora v principu vsak, še tako optimističen presojevalec in prijatelj streljanja, popolnoma strinjati s proizvajanjem g. F. S., vendar utegne biti sodba teh učenjakov v nekaterih točkah nekoliko prepesimistična.

Kakor se marsikaterikrat prigodi, da teorija nikakor ne soglaša s prakso, tako ni izključeno, ali ne bode stopil v polnomoč tudi tu izrek, da: „Probieren geht über's Studieren“.

Od g. F. S. in drugih enotnih kapacitet narekovani teoriji o napravi in sipanju toče, o nastopu in izidu neviht, se bode s teoretičnega stališča gotovo vsakdo strinjal, vendar pa hočemo navesti fakta, ki povsem kažejo, da se sme reči, da streljanje, če prav ne popolnoma zanesljivo, vendarle nekoliko pomaga, kar je pa seveda od raznih okoliščin odvisno. Seveda se ne more ravno trditi, da bi bilo streljanje tako gotovo sredstvo zoper točo, kakor je n. pr. galica proti peronospori ali žveplo proti Oidiumu itd., vendar moremo na podlagi dosedanjih, v lastni deželi doseženih izkušenj, gojiti nado, da imamo v pravilno postavljenih streliščih, odnosno razmeram odgovarjajočih strelnih pripravah, neko sredstvo, ki nas utegne, ako se stvar še spopolni, velikanske vsakoljetne škode obvarovati. Za sedaj toraj ne more še nihče z gotovostjo trditi, ne da streljanje zanesljivo v vsakem slučaju pomaga, pa tudi ne, da je to brezuspešno. V tem soglašajo tudi meteorologi in drugi znanstveniki, a sedaj še jako skeptično.

Pri nas na Kranjskem se strelja že 4. leto. Da pa ne pridejo nekatera županstva in korporacije ter drugi zainteresirane, ki so streljanje dosedaj propagirali, vsled dotičnega članka v morebitno navskrižje s svojimi ali drugimi prizadetimi osebami, hočem navesti v tem članku naslednje:

V Krškem okraju na Dolenjskem, kjer je popred toča vsako leto po enkrat ali dvakrat in celo tudi večkrat potokla, ni več padala, odkar so pričeli redno streljati in to je že 4. leto. Vinogradniki trdijo, da se temni, nad strelišči viseči oblaki že po nekaterih streljih, kar trgtati pričnejo.

(Dalje prih.)

— Podgradska hranilnica in posojilnica. V minoletem letu je pristopilo 36 zadružnikov s 36 deleži, odpovedali so se 3 zadružniki s 3 deleži, izstopilo je 9 za družnikov z 9 deleži in je ostalo 483 zadružnikov s 487 popolnem vplačanimi deleži v znesku 9740 K. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 28, vničilo pa 16, obstoji torej 123 knjižic za 163.837 K 26 vin. in znaša povprečna vloga 1332 K 01 vin. Posodilo se je na novo 40 zadružnikom, 12 zadružnikov je pa posojilo popolnoma vrnilo, ostalo jih je torej 431, ki dolžujejo skupaj 185.912 K 14 vin. ali povprek 431 K 35 vin. Upravnega dobička je bilo 1347 K 59 vin. Po sklepu občnega zbora z dne 2. junija t. l. odšteti je: 1. odškodnina članom starešinstva 192 K, 2. odškodnina članom nadzorstva 68 K, 3. dar družbi sv. Cirila in Metoda za Istro 40 K, 4. dar bratovščini hrvatskih ljudi u Istri 40 K, 5. dar dijaškemu podpornemu društvu na hrvatski gimnaziji v Pazinu 40 K, 6. dar gospodarski zadrugi za sodni okraj Podgrad 40 K, 7. dar zavodu sv. Nikolaja v Trstu 20 K, skupaj 440 K, in ostane čisti dobiček 907 K 59 vin., ki se pridene združnemu zakladu, kateri je znašal koncem leta 1900 4859 K 60 vin. K temu se

prištejejo vplačane vstopnine 72 K, in je torej združni zaklad narasel na 5839 K 19 vin.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborne deluje
antiseptična
Melusina ustna in zobna voda
utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenici s rabilnim navodom 50 kr.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil.
Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.
Jedina zaloga (28-24)
dež. lekarna M. Leustek, Ljubljana
Realijska cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Vabilo.

Vsi p. n. predsedniki, oziroma drugi zaupniki članov učiteljskih društev se uljudno vabijo k sestanku „centralnega odbora“, dne 23. junija t. l. ob 11. uri dopoldne v „Narodnem domu“ v Celju.

„Centralni odbor učiteljskih društev na slov. Štajerju“ v Celju,
dne 13. junija 1901.

Armin Gradišnik
načelnik.

Zahvala.

Kmečka posojilnica za ljubljansko okolico je darovala tudi letos, kakor že nekaj let zaporedoma, tukajšnji šoli za revne učence znesek 20 K, za kar se podpisano vodstvo najiskrejeje zahvaljuje.

Šolsko vodstvo pri D. M. v Polji,
dne 13. junija 1901.

Fr. Kavčič
sol. voditelj.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 10. junija: Marija Marolt, sirota, 20 let, Emonska cesta št. 10, jetika.
Dne 11. junija: Marija Kalič, gostija, 69 let, Opekarska cesta št. 25, ostarelost. — Jurij Repovš, rudniški blagajničar, 62 let, Gosposke ulice št. 3, zadušil se je. — Alojzij Mihelčič, dninarjev sin, 8 dni, Ravnikarjeve ulice št. 6, vnetje črev.

V deželni bolnici:
Dne 7. junija: Anton Majdič, pismonošev sin, 2½ leta, škrlatica.

Dne 8. junija: Marija Breznikar, babica, 36 let, srčna hiba. — Ivan Taboure, upok. okrajni tajnik, 61 let, pljučnica.

Dne 9. junija: Fortunat Hočevar, hlapec, 18 let, vnetje trebušne mrene.

V vojaški bolnici:
Dne 8. junija: Mihael Tosola, stotn. tambor, 24 let, jetika.

V hiralnici:
Dne 9. junija: Marija Mikuš, dninarica, 40 let, otekline v trebuhu.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806-2 m. Srednji tlačni tlak 786-0 mm.

Juni	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Močnina v 24 urah
13	8. zvečer	726.5	19.2	brezvetr.	oblačno	
14	7. zjutraj	732.3	13.1	sl. jvzhod	dež	
	2. popol.	732.8	16.6	sl. svzhod sk.	oblač.	8.9

Srednja včerajšnja temperatura 19.5°, nor-
male: 17.5°. Sinoci se je močno bliskalo.

Dunajska borza

dne 14. junija 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.55
Skupni državni dolg v srebru	98.20
Avstrijska zlata renta	118.—
Avstrijska krona renta 4%	95.80
Ogrska zlata renta 4%	118.—
Ogrska krona renta 4%	92.25
Avstro-ogrsko bančne delnice	1670.—
Kreditne delnice	672.25
London vista	240.10
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117.50
20 mark	23.48
20 frankov	19.07
Italijanski bankovci	90.70
C. kr. cekini	11.33

„Slovenski Narod“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 h
v sledečih trafikah v Ljubljani:

Lovro Blaznik, Stari trg št. 12.
M. Blaž, Dunajska cesta št. 14.
Helena Dolenc, južni kolodvor.
A. Kališ, Jurčičev trg št. 3.
A. Kanc, sv. Petra cesta št. 14.
J. Kušar, sv. Petra cesta št. 52.
Agneza Kuštrin, Breg št. 6.
J. Maček, Mestni trg št. 5.
A. Svatek, Mestni trg št. 25.
J. Sušnik, Rimska cesta št. 18.
F. Šešark, Selenburgove ulice št. 1.
K. Urbas, Cesarja Jožefa trg (Mahrova
hiša).
Jos. Wallner, Marija Terezije cesta,
nasproti Kolizeja.

Bled:

Oton Fischer, knjigarna.
Št. Peter na Krasu:
A. Novak, na kolodvoru juž. železnice.

Zahvala.

Povodom mojega včerajšnjega
godu napravili so mi pevci želez-
ničarskega društva koncert s peljem
in godbo. Stojetno iznenaden na
taki ljubeznivi pozornosti, izteham
vsem udeležencem svojo najiskre-
nejšo zahvalo.

2) Šiški, dne 14. junija 1901.

Anton Celarc

(1264)

gostilničar

gostilna Fawai poleg dr. kolodvoza.

Spretna šivilja

izurjena v izdelovanju kril, sprejme se
tako v stalno delo

v Hilšerjevih ulicah št. 12

I. nadstropje. (1261-1)

Mlad trgovski pomočnik

manufakturne stroke, se sprejme takoj
na deželi. — Kje? pove upravništvo „Slov.
Naroda“.

(1244-4)

Vrtnar

srednje starosti, oženjen, išče službe.
Izkušen je vrtnarstva in poljedelstva ter zmožen
slovenskega in nemškega jezika. Dobra spričevala
so na razpolago. (1267-1)
Kdo? pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Učenca ali praktikanta

iz dobre hiše vsprejme trdka

Kham & Murnik

trgovina špecerijskega blaga in delikates
v Ljubljani. (1262)

Izvrsten Schmitzberger teran in refoško

priporoča (1244-3)

vinska pivnica Lassnik
v Wolfvovih ulicah št. 1.

Povsod

(1099-4)

tudi v najmanjših krajih, se iščejo spretni
osobe za prodajo specijalnega predmeta. Vsakdo si lahko dobi po 5 do
30 kron na dan kot postranski zaslužek.
— Ponudbe pod šifro „Lohndend“
anončni ekspediciji H. Schalek, Dunaj, I.

Urarskega pomočnika

in

učenca

sprejme takoj (1259-2)

Fr. P. Zajec, urar

v Ljubljani, Stari trg št. 28.

Mizarska zadruga

v Šent Vidu pri Ljubljani

se priporoča slav-
nemu občinstvu v
naročitvah

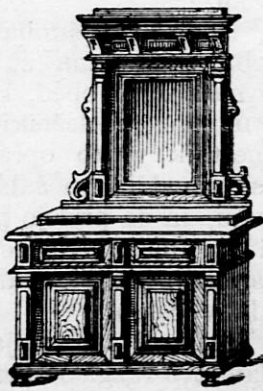
raznovrstne

temne in likane

sobne

oprave

iz suhega lesa, so-
lido izgotovljene po
lastnih in predlož-
enih vzorcih.

V prav obilno naročitev se priporoča

Josip Arhar

(502-16)

načelnik.

Ces. kr. avstrijsko državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane j. n. kol. Proga čez
Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo,
Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-
Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. —
Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno,
Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez
Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Mari-
jine vari, Hebr, Francove vari, Karlove vari, Prago,
Lipako; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m
dopolodne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak,
Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m
popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15.
junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Fran-
zensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solno-
grad, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc,
Curih, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr,
Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Hebr, Francove
vari, Karlove vari, Prago, Lipako, na Dunaj čez Am-
stetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m
popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni
vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Mona-
kovo. — Proga v Novomestu in v Kočevju. Osonni vlaki:
Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto-
Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne
istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomesto, Ko-
čevje. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga
iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak s
Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Fran-
zensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna,
Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak
iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popoldne osonni vlak
s Dunaja čez Amstetten, iz Lipaka, Karlovih varov,
Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda,
Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Ino-
mosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Ce-
lovca, Št. Mohorja, Pontabela. — Ob 4. uri 38 m po-
popoldne osonni vlak s Dunaja, iz Ljubna, Selzthala,
Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste,
Pontabela. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 33 m
zvečer iz Podnarta-Kropo. — Ob 8. uri 51 m
zvečer osonni vlak s Dunaja, iz Lipake, Prage,
Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih
varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka,
Celovca, Pontabela. Proga iz Novega mesta in
Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj,
iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popo-
ludne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob
8. uri 48 m zvečer, istotako. — Odhod iz Ljub-
ljane juž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7.
uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6.
uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak
le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Lju-
bljano juž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6.
uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6.
uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak
le ob nedeljah in praznikih. (4)

Firm. 128.

Ges. I. 134/3.

Bekanntmachung.

Vom k. k. Landes- als Handelsgerichte
Laibach wurde bei der im Handelsregister für
Gesellschaftsfirmer eingetragenen Firma

„Georg Mellitzer & Comp“

1. die Löschung der ausgeschiedenen offenen
Gesellschafter Thomas Stemberger, Handelsmann
in Mannsburg und Virgil Stemberger in Wien
— und (1253)

2. die Eintragung der neu eingetretenen
offenen Gesellschafter und zwar: des Josef Stem-
berger, Handelsmannes in Graz, Melchior Mellitzer,
Handelsmannes in Wien und Virgil Stemberger
junior Handelsmannes in Wien unter Ersichtlich-
machung der Thatsache, dass jedem der neu ein-
getragenen offenen Gesellschafter das Recht zu-
steht, die Gesellschaft selbstständig zu vertreten
und die Firma zu zeichnen — vollzogen.

K. k. Landes- als Handelsgericht Laibach,

am 7. Juni 1901.

(Razglas. C. kr. dež. kot trg. sodišče v
Ljubljani je v trg. registru za družabne firme
vpisani firmi „Georg Mellitzer & Comp“. 1. izbris-
alo iztopivše odkrite družabnike: Tomaž Stem-
berger, trgovec v Mengišu in Virgil Stemberger
na Dunaju in 2. vpisalo novo vstopivše odkrite
družabnike, ki so: Jožef Stemberger, trgovec v
Gradcu, Melchior Mellitzer, trgovec na Dunaji in
Virgil Stemberger jun., trgovec na Dunaji, ter
dejstvo, da vsakemu novo vpisanih družabnikov
pristoja pravica, da samostojno zastopa družbo
in podpisuje firmo. — C. kr. dež. kot trgovsko
sodišče. V Ljubljani 7. junija 1901.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno
razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne šte-
vilke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v
založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do
XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.
„Ljubljanski Zvon“, letniki II., III., V., VI.,
broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice
à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII.,
broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice
à 5 gld. 20 kr.;
— letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld.
60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld.
20 kr.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“
po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, ve-
zan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan
à 2 gld. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan
à 50 kr.
Dr. Nevešekdo: „4000“. Povest, broš. à
50 kr.
A. Aškerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.
Po znižani cenli priporočam: Fran Koček, Pregovorl, prilike in rekl. Prej 50 kr., sedaj
samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse do-
mače in tuje časnike ter knjige.

L. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg št. 1.

Hôtel „Lloyd“.

Jutri v soboto 15. in v nedeljo
16. junija 1901.

Ciganski * * *

koncert.

Začetek ob 8. uri.

Vstopnina prosta.

K mnogobrojnemu obisku vabi

s spoštovanjem

(1265)

J. Počivaunik.

Tako se proda

(1255-2)

seno

ki je še pokositi

in sicer obe košnji, prva in druga. Vpraša
naj se na starem strelišči, pod Rožnikom.

Firm 124.

Einz. II. 1/1.

Bekanntmachung.

Beim k. k. Landes- als Handelsgerichte
Laibach wurde die Eintragung des Erlöschens der
im Handelsregister für Einzelfirmen eingetra-
genen Firma:

„Jos. Span“

Gemischwarenhandel in Domžale vollzogen.

K. k. Landes- als Handelsgericht Laibach,

am 3. Juni 1901.

(Razglas. C. kr. dež. kot trg. sodišče v
Ljubljani je izvršilo izbris v trg. registru za
posamne firme vpisane firme „Jos. Span“ trgo-
vina s mešanim blagom v Domžalah. V Ljubljani
dne 3. junija 1901. (1242)

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.

LETNIK XXI. (1901).

Izhaja po 4½ pole obsežen v veliki osmerki
po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji
vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt
leta 2 K 30 h. 30

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto.
Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Šivalnih strojev tovarniška zaloga

IVAN JAK

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Zastopstvo

najbolje

renomiranih

Dürkopp - koles

(951-6) in

Waffenräder.

